

**NO+VIOLENCIA
MASCLISTA
DESEMMASCAREM-LA!**

Dossier per a l'alumnat

ACTIVITATS DIDÀCTIQUES PER A L'ALUMNAT
Educació secundària obligatòria

1. Aproximació a la coeducació i l'equitat de gènere

MAPA DEL MATERIAL DEL PROGRAMA DE FORMACIÓ

	PRIMÀRIA	SECUNDÀRIA
1 Aproximació a la coeducació i l'equitat de gènere	ACTIVITATS DIDÀCTIQUES PER A L'ALUMNAT	ACTIVITATS DIDÀCTIQUES PER A L'ALUMNAT
	MÒDULS DE FORMACIÓ PER A LES FAMÍLIES	MÒDULS DE FORMACIÓ PER A LES FAMÍLIES
2 Construcció de models alternatius de masculinitat i feminitat	ACTIVITATS DIDÀCTIQUES PER A L'ALUMNAT	ACTIVITATS DIDÀCTIQUES PER A L'ALUMNAT
	MÒDULS DE FORMACIÓ PER A LES FAMÍLIES	MÒDULS DE FORMACIÓ PER A LES FAMÍLIES
3 Relacions afectives i sexuals saludables	ACTIVITATS DIDÀCTIQUES PER A L'ALUMNAT	ACTIVITATS DIDÀCTIQUES PER A L'ALUMNAT
	MÒDULS DE FORMACIÓ PER A LES FAMÍLIES	MÒDULS DE FORMACIÓ PER A LES FAMÍLIES
4 Tolerància zero a la violència masclista i relacions abusives	ACTIVITATS DIDÀCTIQUES PER A L'ALUMNAT	ACTIVITATS DIDÀCTIQUES PER A L'ALUMNAT
	MÒDULS DE FORMACIÓ PER A LES FAMÍLIES	MÒDULS DE FORMACIÓ PER A LES FAMÍLIES

SUMARI

	SECUNDÀRIA
1 Aproximació a la coeducació i l'equitat de gènere	ACTIVITATS DIDÀCTIQUES PER A L'ALUMNAT

Introducció	3
Índex d'activitats	3
Objectius	3
Paraules clau i definició	3
Activitat 1: QUI ÉS QUI	4
Activitat 2: LA CAPSA	6
Activitat 3: SI NO HO VEIG, NO M'HO CREC: SEXISME A LA PUBLICITAT	7
Idees clau	9

Aproximació a la coeducació i l'equitat de gènere

60 minuts

Aquestes activitats didàctiques estan vinculades al *Protocol de prevenció, detecció i intervenció davant la violència masclista entre l'alumnat* del Departament d'Educació.

Introducció

La coeducació és l'acció educativa fonamentada en el reconeixement de les potencialitats i individualitats de les noies i els nois, per promoure així la igualtat real d'oportunitats. Cerca l'eliminació de tota mena de discriminació per raó de gènere i el respecte envers la diversitat de l'alumnat.

Les persones, homes o dones, han de tenir els mateixos drets en tots els àmbits de la vida pública i privada.

ÍNDEX D'ACTIVITATS

Activitat 1:

Qui és qui

Activitat 2:

La capsa

Activitat 3:

**Si no ho veig, no m'ho crec:
sexisme a la publicitat**

Objectius

- Analitzar de forma crítica conceptes clau com ara estereotips, rols de gènere...
- Conèixer dones referents.
- Aprendre a detectar el sexisme a la societat.

Paraules clau i definició

- **Equitat de gènere:** distribució justa dels drets, els beneficis, les obligacions, les oportunitats i els recursos sobre la base del reconeixement i el respecte de la diferència entre dones i homes en la societat.

- **Declaració Universal dels Drets Humans (1948):** document en què se subratllen els drets humans considerats bàsics i que s'apliquen, sense excepció, a tots els éssers humans.

- **ODS:** objectius de desenvolupament sostenible, 17 mesures per a la sostenibilitat del planeta i el canvi social, entre les quals l'equitat de gènere.

- **Feminisme:** moviment nascut de les dones que fomenta l'equitat entre totes les persones, que transforma les desigualtats socials i de drets entre homes i dones.

- **Patriarcat:** forma d'organització social que assigna el poder als homes en detriment de les dones i reproduïx aquesta desigualtat en les seves relacions.

Activitat 1

Qui és qui

20 minuts

1.1 Poseu-vos en grups de tres o quatre i llegiu les següents històries de la fitxa que us toqui:

a) Empresària tèxtil i benefactora nascuda a Roda de Ter l'any 1886. Òrfena des de ben petita, als 22 anys ja gestionava una fàbrica que havia heretat dels seus oncles. Amb el temps va adquirir més edificis industrials a l'Hospitalet de Llobregat, on va ubicar la fàbrica de filatura de cotó amb el nom de Tecla Sala, la qual va dirigir des de 1926 amb 1.200 persones treballadores. Dona amb molt de caràcter i actituds empresarials, tenia grans inquietuds socials i es preocupava per millorar les condicions del seu personal. A la fàbrica hi havia servei d'infermeria, dutxes, escola amb biblioteca, alfabetització i brodat. Va ser nomenada filla adoptiva per la ciutat de l'Hospitalet de Llobregat, entre d'altres reconeixements.

b) Pintora i gran artista revolucionària mexicana. Tot i que ella deia que havia nascut l'any 1910, ho va fer el 1907 quan va començar la revolució mexicana i s'esdevingué la retirada de poder del president Porfirio Díaz. L'any de naixement d'aquesta artista és un element més que ens mostra el seu esperit de lluita amb la situació i el moment que vivia el seu país. Una dona que no va tenir una vida fàcil, a conseqüència de la salut: va patir poliomièlitis i, més tard, encara jove, un accident li va ocasionar moltes operacions quirúrgiques. La seva expressió artística projectada per mitjà de les seves obres és un reflex de la relació que tenia amb el món.

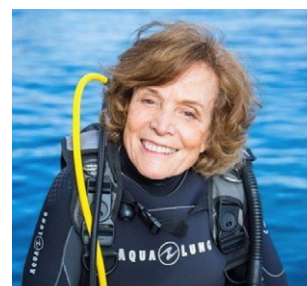
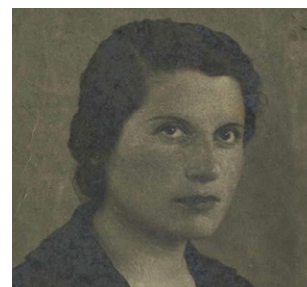
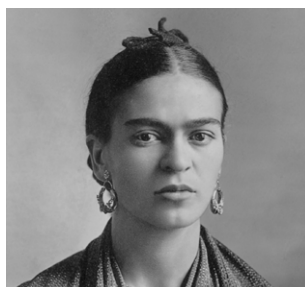
c) Biòloga marina, exploradora i autora de diferents investigacions i documentals. Primera científica, com a cap, de l'Administració Nacional Oceànica i Atmosfèrica. Ha dedicat tota la seva vida a tenir cura de la natura, més concretament, a estudiar la situació dels oceans. Ha col·laborat en estudis sobre les afectacions del petroli abocat al mar durant la Primera Guerra del Golf, o els danys provocats pels petrolers. Des de 1998 és l'autora de nombrosos documentals del National Geographic. L'any 2018 va rebre el Premi Princesa d'Astúries de la Concòrdia.

d) Amb disset anys, va rebre el Premi Nobel de la Pau. És coneguda per la seva lluita pels drets de les persones, però especialment de les dones, en una zona del Pakistan on el règim talibà prohibeix que les nenes puguin anar a l'escola. Les seves inquietuds i iniciatives l'han convertida en una activista, reconeguda internacionalment. Ha guanyat molts premis de reconeixement per la seva tasca, entre els quals ha estat la primera guanyadora del premi National Youth Peace Prize, que actualment porta el seu nom. És una gran defensora del dret a l'educació, motiu pel qual la revista *Time*, durant el període 2013-2015, va incloure-la a la llista de les 100 persones més influents del món.

e) Enginyera industrial feminista, nascuda a Catalunya (Girona), fou una dona pionera a l'àmbit de les ciències pures. Ha estat la segona dona catalana, i la tercera espanyola, que va obtenir el títol d'Enginyeria Industrial. Al llarg de la seva carrera va haver de lluitar molt i fer-se un lloc en aquest món tan masculinitzat. Des d'un principi mai ho va tenir fàcil, ja que era molt estrany que una dona fos enginyera. Havia de demostrar la seva vàlua.

f) Va estudiar batxillerat de ciències i va ser la primera dona a llicenciar-se a la Facultat de Ciències de la Universitat de Barcelona l'any 1931. Va fer classes com a professora ajudant interina a la UB i també al Liceu Garcigoy i a l'Institut Balmes. En acabar la guerra civil, el 1939, va fundar "les escoles" (n'era una, però dividida en dues ja que el franquisme prohibia l'educació mixta), perquè noies i nois poguessin continuar estudiant. Es va esforçar a transmetre'ls el seu esperit fort, raonat, emprenedor, modern i laic. L'escola va tirar endavant gràcies a la seva iniciativa i vocació, i encara es manté oberta dirigida per un dels seus nets.

1.2 Seguidament, us repartiran una imatge. Heu d'escollir quina de les històries anteriors creieu que s'hi correspon.

1.3 Un cop feta la tria, us heu d'ajuntar amb les persones d'un altre grup i preguntar-los si coneixen la persona de la vostra imatge i si creuen que correspon a la història que heu escollit vosaltres. Es tracta d'identificar qui us ha tocat. Per tant, haureu d'anar passant per tots els grups ajudant-vos entre vosaltres a descobrir quina història s'amaga darrere la vostra imatge i la dels altres grups.

1.4 Poseu en un lloc visible la vostra decisió. Comproveu si tothom ho ha fet correctament, observant les respostes que us donarà la o el docent.

1.5 Podeu afegir altres dones que conegueu i escriure en què han destacat o destaquen.

Activitat 2

La capsa

20 minuts

2.1. Escriviu una llista de situacions, frases, comentaris que hàgiu sentit alguna vegada sobre expectatives que la societat ha creat entorn els homes i les dones i que exemplifiqui allò que s'espera que facin les dones pel fet de ser dones i els homes pel fet de ser homes. Es tracta de detallar característiques associades socialment a la masculinitat i la feminitat.

COMPORTA'T COM UNA NOIA

COMPORTA'T COM UN NOI

Creieu que aquesta expectativa social (normativitat de gènere) ens podria perjudicar o ens perjudica d'alguna manera? Per què?

Activitat 3

Si no ho veig, no m'ho crec: sexisme a la publicitat

20 minuts

3.1 Observa atentament les següents imatges publicitàries i fes una llista de tots els missatges possibles que interpretes i et transmeten.

3.2 A continuació feu un grup de 4 persones (millor si us barregeu noies i nois) i exposeu la vostra opinió sobre aquestes qüestions:

• Esteu d'acord amb el que mostren aquestes imatges?

• Creieu que totes aquestes estratègies publicitàries són necessàries?
Per què?

• Com ens sentim quan ens veiem representades i representats d'aquesta manera?

• Si penseu en aquestes imatges i l'equitat de gènere, què és el primer que us ve al cap?

Finalment, compartim amb tot el grup les conclusions.

Idees clau

Conèixer i reconèixer les dones referents contribueix a reivindicar els drets de les dones i la seva contribució al desenvolupament humà.

Construir identitats lliures d'estereotips fa que les persones no se sentin forçades ni pateixin els prejudicis de viure, de manera obligada i discriminatòria, la construcció de la pròpia identitat segons unes expectatives.

El sexisme es manifesta en pràctiques, prejudicis i ideologies que menystenen i exclouen les persones d'un sexe per considerar-lo inferior a l'altre. En la societat patriarcal hi ha molt sexisme envers les dones, que cal combatre.

Altres recursos

[Què significa fer alguna cosa com una noia?](#) En aquesta campanya publicitària d'una marca esportiva, s'incideix en la superació dels estereotips de gènere referents, etc.

[1a pers. femení, plural.](#) En aquest documental del Centre de Cultura de Dones Francesca Bonnemaison, hi apareixen dones diverses que aporten reflexions sobre el sexisme a la societat i els models transmesos per dones.

[Canvia el conte.](#) En aquest vídeo de Little Revolutions, un grup de nois i noies presenta, a partir d'un espectacle de titelles, una anàlisi crítica dels estereotips de gènere transmesos en els contes.